

γεροκουρσάρος

— 5 —

γερομαριάζω

γεροκουρσάρος ὁ, Σ.Κούρτ. εἰς Ν.Έστ. 17 (1935), 522.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. κουρσάρος.

Οἱ ἡλικιωμένοις, συγχρόνως δὲ καὶ ρωμαλέοις, δυνατὸς κουρσάρος: Μὰ ἡ καρδιὰ τοῦ Ἀχμέτ, ἐνὸς γεροκουρσάρου ποὺ εἶχε τὰ νιάτα του 'ς τὴν θάλασσα κονσενόντας, δὲν ἔλεγε τὸ ἴδιο.

γεροκούσαλο τό, Ν.Δ.Λουκόπ. εἰς Ν.Έστ. 1 (1927), 267 Ἐφημ. Ἐλεύθ. Λόγ. 631, Πρωτεύουσ. 447, 1 γηρουκούσαλον Ἡπ. (Δωδών. Πλατανοῦσ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ. Ἀκαρναν. Μύτικ. Σπάρτ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. κούσαλο.

Οἱ πολὺ γέρεων, δὲ ὑπέργηρος ἔνθ' ἀν.: Ποῦ νὰ τοὺ φέρῃ τοὺ γηρουκούσαλον 'ς τοὺ Μύτ'κα! Τ' ἄφηκι 'ς τοὺ γρέχῃ Μύτικ. Ποῦ νὰ πάῃ τὸ παιδί μας μοναχὸ μ' ἔνα γεροκούσαλο, ποὺ δὲν μπορεῖ τὸν ἑαυτό του καλὰ καλὰ νὰ κοιτάξῃ; Ν.Δ. Λουκόπ., ἔνθ' ἀν. Συνών. γεροκούσφταλο.

γεροκουτεντές ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. κουτεντές.

Γέρεων ἀπομωρανθείς. Συνών. γεροξεκούτης, γεροξεκούτιάρης, γεροξεμωραμένος.

γεροκούσφταλο τό, Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. κ.ά.) γεροκούσφτελο Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. κούσφταλο.

Γεροκούσαλο, ὁ βλ.

γεροκρίαρος ὁ, ἀμάρτ. γερόκλιαρος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. κριάρι, παρὰ τὸ ὅποιον καὶ κλιάρι.

Κριός μεγάλης ἡλικίας: Γνωμ.

Ποὺ τὸ κοκ-κορίφιν ρίφιν τζαὶ ποὺ τὸ γερόκλιαρον ἀρνὶν (διὰ τὴν καλὴν παραγωγὴν τῶν αἰγοειδῶν δὲ τράγος πρέπει νὰ εἶναι νέος, διὰ δὲ τὴν τῶν προβάτων δὲ κριός πρέπει νὰ εἶναι ἡλικιωμένος).

γεροκρίθαρο τό, Θράκ. (Αἰν.) Πελοπν. (Μάν. Οἰν.) γεροκρίθαρος ὁ, 'Εστ. Ἀθην. 1, 223.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. κριθάρι.

Κριθή φέρουσα στάχυν μεστὸν καὶ εύρωστον ἔνθ' ἀν.: Ἄσμ. Νὰ κάμ' δὲ Μάρτης τρία νερὰ κι 'Απρίλης ἄλλα δύο, νὰ ιδῆς τοῦ Μάρτη τὰ κουκιά, τ' 'Απρίλη τὰ σ' ταράκια, νὰ ιδῆς τὸ γεροκρίθαρο πῶς στρίβει τὸ μουστάκι Μάν.

γερολαγδς ὁ, ἀμάρτ. γερολαδς Κάρπ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. λαγδς, παρὰ τὸ ὅποιον καὶ λαός.

Λαγώδης μεγάλης ἡλικίας καὶ σχετικῶς εὐμεγέθης: Παροιμ. Ἀπ' ἀνέρπιστο σκῖνο βγαίν' δὲ γερολαδς (ἐπὶ ἀνελπίστου κέρδους ἢ εύρηματος).

γερολιγδῆς ὁ, Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τῶν θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. λιγδῆς.

Γέρεων ρυπαρός: Ὁξω, δξω γερολιγδῆ, τὸν δοχίζουν 'ς τὶς γροθιές, ὥσπου πέφτει κάτω κλαίοντας.

γερολιγδιάρης ὁ, Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. λιγδιάρης.

Γερολιγδῆς, ὁ βλ.: Ἐσύ, βρέ γερολιγδιάρη, πῶς ἥρθες ἐδῶ;

γερολιχουδιάρης ὁ, Κ.Πασαγιάνν., Μοσκ., 61.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. λιχουδιάρης.

Μεταφ., γέρεων ἐρωτύλος: Ὁ κυρ-Σταρός, χῆρος ὁ καημένος, ξερομαχημένος, βλέπεις, γερολιχουδιάρης, ἐπίγαιεν τὰ λειψη σὰν τ' ἄδολο κεφὶ βλέποντας τὴν περιαντόνα τὰ χορεύη.

γερολοτιά ἡ, ἀμάρτ. γερολοθιά Κύπρ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. λοτιά, παρὰ τὸ ὅποιον καὶ λοθιά.

Χοῖρος θῆλυς μεγάλης ἡλικίας.

γερολύκαρος ὁ, Γ.Δροσίν., Ἀγροτ. ἐπιστ., 166.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. λύκαρος.

Λύκος γηραλέος καὶ μεγαλόσωμος: Ἡταν ἔνας γερολύκαρος φαρδὺς πλατύς μὲ τὴ μπάλα 'ς τὸ ξερό του καύκαλο (μπάλα = βλῆμα).

γερολύκος ὁ, πολλαχ. γιρουλύκους βόρ. ίδιωμ. γερόλυκος ἐνιαχ. γιρόλυκους Θεσσ. (Δομοκ.) γιρόλ'κους Στερελλ. (Αίτωλ. Ἀκαρναν. κ.ά.) γερόλυκας Πελοπν. (Λάστ. Ξεχώρ. Εηροκ. Οἰν. Σιδηρόκ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. λύκος. Ο τύπ. γερόλυκας κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -ας μεγεθυντικά.

Α) Κυριολ. Ο μεγάλης ἡλικίας, δὲ γηραλέος λύκος πολλαχ.: Μ' ἔνα σάλτο δ στσύλλος τσάκωσε τὸ γερόλυκα Πελοπν. (Ξεχώρ.) || Ἅσμ.

Βρίσκουν λύκους, γιρόλυκους, κοντσὸ καὶ λαβουμένουν, καὶ στέκουμι καὶ τοὺν δουτάου καὶ τοὺν βαργιούξιτάζου Θεσσ. (Δομοκ.) **Β)** Μεταφ. 1) Γέρεων μὲ ἀκμαίας τὰς σωματικάς, ἀλλὰ καὶ τὰς πνευματικὰς δυνάμεις καὶ σκληραγωγημένος ἐκ τῶν κακουχιῶν τῆς ζωῆς, αἴτινες τὸν ἐπροίκισαν μὲ πλουσίαν πεῖραν πολλαχ.: "Ἐνας γερόλυκος μπῆκε τινάζοντας τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ μουσαμαδένιο κασκέτο του Ἀθῆν. Δὲν τὸν γελνᾶς τὸ γερόλυκο Θράκ. (Αἰν.) "Αφεριμ γερόλυκα! Πελοπν. (Οἰν.) 2) Εἰδος παιδικοῦ παιχνιδίου Μαθράκ.: "Ο γερόλυκος εἶναι ἔνα παιχνίδι ποὺ τὸ παίζονμε ἔτσι: Εἴμαστε δλοτρόδα καὶ μέσα εἶναι ἔνα παιδί ποὺ τὸ λένε ἀρνάκι καὶ ἀπέξω εἶναι δ λύκος. Μετὰ τὸ ξατρέχει δ λύκος τ' ἀρνάκι καὶ ἄμα τὸ πιάκη, χαλάει τὸ παιχνίδι καὶ πάει ἀλλος λύκος καὶ ἄλλο ἀρνάκι (δλοτρόδα = τριγύρω, ξατρέχει = κυνηγᾶ).

γερολυκοφαγωμένος ἐπιθ. ἀμάρτ. γερολυκοφαγωμένος Πελοπν. (Βερεστ.)

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. φ. γερολυκοφαγωμένος.

Ο φαγωμένος ἀπὸ γηραλέον λύκον: Ἀμ' σπίτι εἰν' τοῦτο ποὺ πῆρες, μωρὲ γερολυκοφαγωμένες; (ἀρά).

γερόμαλλο τό, Πελοπν. (Καρδαμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γερόδες καὶ τοῦ οὐσ. μαλλί.

Τὸ καλύτερον ἔριον τῶν προβάτων.

γερομαριάζω ἀμάρτ. γερομαριάζω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἀμαρτ. φ. μαριάζω, παρὰ τὸ ὅποιον καὶ μαρκάζω.

Ἐπὶ ζῷων, γηράσκω καὶ καθίσταμαι ἀνίκανος νὰ φέρω ἀναβάτην ἔνεκα γήρατος: Ἅσμ.

Μαῦρε μον, μαυρογόνατε, μαῦρε μ' ἀνεμοπόα, ἥσουν πουλάριν δκυδ χρονῶ τσ' ἐκαβαλλίτευκά σε! τώρα ποὺ γερομάρκασες 'ἐν νὰ μὲ χαραντζίσης

γερομασόνος

— 6 —

(ἀνεμοπόδα = ἀνεμοπόδα, γρήγορε εἰς τὸ βάδισμα, χαρατζῆσης = ζημιώσης).

γερομασόνος δ, Πελοπν. (Κάμπος Λακων.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μασόνος.

'Τβριστικῶς, δι γηραλέος, δι ἡλικιωμένος μασόνος.

γερομελισσᾶς δ, ἀμάρτ. γιφουμιλ'σσᾶς Μακεδ. (Χαλκιδ.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μελισσᾶς.

'Ο γέρων καὶ πολύπειρος μελισσοκόμος.

γερόμουσλος δ, ἀμάρτ. γερόμουσλ-λος Κύπρ. (Καλοπαναγ. Μουτουλ. Πεδουλ. Πρόδρομ. κ.ά) Θηλ. γερόμουσλα ἡ, Πελοπν. (Κάμπος Λακων.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μούσλος.

Γηραιδὲς ἡμίονος.

γερομουνιᾶς δ, ἀμάρτ. γιφουμ'νιᾶς Στερελλ. ('Τπάτ.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μουνιᾶς, παρὰ τὸ δόποιον καὶ μ' νιᾶς.

Γέρων ἐρωτύλος.

γερομουριᾶ ἡ, Α.Πάλλ., Ταμπουρ. καὶ κόπαν., 7.

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μουριά.

Γηραιά, μεγάλης ἡλικίας μορέα: Ποίημ.

'Στὶς ἔξοχές νὰ πάμε, νὰ δροσιστοῦμε 'ς τὰ νερά,

'ς τὸν ἥσκιο τῆς γερομουριᾶς τὰ πωρικὰ νὰ φάμε.

γερομουσκλᾶς δ, ἀμάρτ. γιφουμουσκλᾶς Στερελλ. ('Αρτοτ. Γραν.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μουσκλᾶς.

1) Γέρων δασύτριχος καὶ ἀτημέλητος Στερελλ. ('Αρτοτ.)

2) Γέρων ὑγιὴς ἀκμαῖος καὶ σοβαρὸς συγχρόνως Στερελλ. (Γραν.): Κρατειέται οὖ μπάρμπα Κώστας 'ς τὰ πουδάρια; — Κρατειέται μοραχά; Κοτζάμη γιφουμουσκλᾶς!

γερομπαμπαλῆς δ, πολλαχ. γιφουμπαμπαλῆς βόρ. ίδιωμ. γεροβαβαλῆς Πελοπν. (Φιγάλ.) γιφουβαβαλῆς Σάμ. (Παλαιόκαστρ.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μπαμπαλῆς.

Γέρων νεάζων ἔνθ' ἀν.

γερομπάρμπας δ, πολλαχ. γεροβάρμπας ἐνιαχ. γιφουνάρμπας βόρ. ίδιωμ. πολλαχ.

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μπάρμπας.

1) Θεῖος προκεχωρημένης ἡλικίας, γηραλέος πολλαχ.

2) 'Ως προσφώνησις νέου πρὸς γηραιότερον, οἰσοδήποτε ἀνήρ γηραλέος ἢ δύωσδήποτε μεγάλης ἡλικίας πολλαχ.: Γειά σου, γεροβάρμπα!

γερομπασμένος δ, πολλαχ. γιφουμπασμένους βόρ. ίδιωμ.

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τῆς μετοχ. μπασμένος.

'Ο προώρως γηράσας, δι ἔχων ἐμφάνισιν γέροντος.

γερομπερμπάντης δ, πολλαχ. γιφουμπιρμπάντ'ς βόρ. ίδιωμ. γερομπιρθάτης Πελοπν. ('Αρκαδ.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. μπερμπάντης, παρὰ τὸ δόποιον καὶ μπιρμπάτης.

Σκωπτικῶς, γέρων ἐρωτύλος, γυναικοθήρας καὶ συνεπῶς γέρων ὑπόπτου ἡθικῆς.

γερομπήχτης δ, πολλαχ. γιφουμπήχτ'ς Στερελλ. ('Αχυρ.).

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μπήχτης.

γερονταγελιὰ

Γέρων ἐρωτύλος, ἀκόλαστος, ἀσελγής πολλαχ.: Σοῦ εἶναι ἔρας γερομπήχτης! Πελοπν. (Κορινθ.) Ξέρ'ς τί γιφουμπήχτ'ς εἰν' αὐτός; Στερελλ. ('Αχυρ.) Εἶνι τρανὸς γιφουμπήχτ'ς οὐ μπάρμπας! αὐτόθ.

γερόμυλος δ, Δ.Βουτυρ., Μὲς στοὺς ἀνθρωποφάγ., 97.

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μύλος.

Παλαιὸς καὶ ἐγκαταλειμμένος μύλος.

γερομυξῆς δ, Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γερομύξης 'Αθην.

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. μυξῆς, παρὰ τὸ δόποιον καὶ μύξης.

Σκωπτικῶς, δι γέρων τοῦ δόποιον τρέχει ἡ μύξα, δι μὴ δυνάμενος νὰ περιποιηθῇ ἔκυπτόν, δι ἐνεκα γήρατος ἀσθενικός καὶ ἀκάθαρτος.

γερομυξιάρης δ, πολλαχ. γιφουμυξιάρ'ς Εξβ. ('Αχρ.) γερομυκιάρης Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

'Εκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. μυξιάρης.

Γερομυξῆς, δι βλ.

γερόνι τό, ἀμάρτ. γιφορόν' Καππ. (Μισθ. Φλογ.).

'Εκ τοῦ οὐσ. γέρος.

1) Γέρων: 'Εκεινὰ γιφορόν' 'ναι, πολὺ γιφορόν' 'ναι (αὐτὸς εἶναι γέρων, εἶναι πολὺ γέρων) Μισθ. 'Ηρτεν ἔνα γιφορόν' αὐτόθ. Τὸ μικρὸ ἀφίνουν το σὸ γιφορόν' κοντὰ νὰ τὸ τρανῆσ' (= ίδη, προσέξῃ) Φλογ. 'Σ τὸ χωρὶο 'πόμνισκαν μόνου τὰ γιφορόνια ('ς τὸ χωρὶο ἔμεναν μόνον οἱ γέροι) αὐτόθ. 2) Μικρόσωμος γέρων, γεροντάκος Καππ. (Μισθ.).

γερονιάζω ἀμάρτ. γερονιάζον Καππ. (Μισθ.) γιφονιάζον Καππ. (Μισθ. Φλογ.).

'Εκ τοῦ οὐσ. γερόνι, παρὰ τὸ δόποιον καὶ γιφορόν'.

Γηράσκω ἔνθ' ἀν.: Μάννα μ' γιφονιάσεν (ἢ μητέρα μου ἐγήρασεν) Φλογ. Χερὰ χερὰ γερονιάζομ' (χερὰ χερὰ = σιγά-σιγά) Μισθ. 'Άλλο γερονιάσαμ', τί νὰ ποίκωμ'; (ἐγηράσαμεν πλέον, τί νὰ κάμωμεν;) αὐτόθ.

γερονιανίσκω ἀμάρτ. γερονιανίδκω Καππ. (Μισθ.) γιφονιανίδκω Καππ. (Μισθ.).

'Εκ συμφύρσ. τῶν ρ. γερονιάζω, παρὰ τὸ δόποιον καὶ γιφονιάζω, καὶ *γερονιάσκω.

Γηράσκω: Δὲ γιφονιανίδκ' (δὲν γηράσκει). Συνών. γερνῶ 'Αμτβ. 1, γερονιάζω.

γερονίκικος ἐπιθ. γιφουνίκ'κονς Θεσσ. (Πήλ.)

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. γερονίκης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ικος.

'Ο μεγάλος τὴν ἡλικίαν καὶ σοφὸς ἀνήρ: Ξέρ'ς τὶ γιφονικῆκονς ἥτανι!

γερονταγελάδα ἡ, ἀμάρτ. 'εροδαελάδα Νάξ. ('Απύρανθ.).

'Εκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. ἀγελάδα.

Γηραιὰ ἀγελάδες: Μιὰ 'εροδαελάδα 'όρασα, μὰ τόμου τὴν ζέψω, θὰ ψοφίσῃ ('όρασα = ἀγόρασα, τόμου = μόλις).

γερονταγελιὰ ἡ, ἀμάρτ. 'εροδαελιὰ Νάξ. ('Απύρανθ.), γεροδαιλιὰ Κρήτ. (Λατσίδ.).

'Εκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. ἀγελιά, παρὰ τὸ δόποιον καὶ ἀελιά.

Γερονταγελάδα, δι βλ.

